

شعبہ یک

حکم شماره ۱ - ب / ۵۶ - ۱۲۰

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه دآوری دعاوی ایران - ایالات متحدہ
ثبت شد - FILED	
Date	۱۳۶۲ / ۱۱ / ۲۴
	13 APR 1984
	B-56

شرکت مخابرات ایران،

خواهان،

- و -

نشنال ارونا تیکس اند سپیس ادمینیستریشن،

خوانده.

 حکم

اول - جریان دعوی

در تاریخ ۱۵ ژانویه ۱۹۸۲ (۲۵ دیماه ۱۳۶۰) شرکت مخابرات ایران ادعائی علیه اروناتیکس اندسپیس ادمنیستریشن ("ناسا") نزد دیوان به ثبت رسانده و ضمن آن خواستار استرداد وجه چک ما دره برای ناسا به میزان ۱۰۰,۰۰۰ دلار آمریکا گردید که به عنوان "بیعانه" earnest money " در رابطه با آغاز مذاکرات به منظور انعقاد موافقت نامه ای جهت تهیه تسهیلات پرتاب دوما هواره زهره برای استفاده داخلی در ایران، توسط ناسا، به نامبرده پرداخت شده بود.

در تاریخ ۸ سپتامبر ۱۹۸۲ (۱۷ شهریورماه ۱۳۶۱) لایحه دفاعیه ای توسط نماینده رابط دولت ایالات متحده آمریکا به ثبت رسید. در ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ (۲۴ خردادماه ۱۳۶۲) شرکت مخابرات جوابیه ای در مورد این لایحه به ثبت رساند و در ۱۱ اکتبر ۱۹۸۳ (۱۹ مهرماه ۱۳۶۲) پاسخ این جوابیه (توسط خواننده) تسلیم شد. دیوان داوری قبلاً طی دستور مورخ ۲۰ اکتبر ۱۹۸۲ (۲۸ مهرماه ۱۳۶۱) خود اعلام کرده بود که قصد دارد بر اساس مدارک تسلیمی به پرونده رسیدگی نماید.

دوم - واقعیات و اظهارات

در تاریخ ۲۰ اوت ۱۹۷۷ (۲۹ مردادماه ۱۳۵۶) آقای ملک ابهری، از شرکت مخابرات ایران نامه ای به آقای رابرت ا. فراش (Frosch) مدیر ناسا، نوشته و ضمن آن درباره امکان استفاده از خدمات ارائه شده توسط ناسا جهت پرتاب ماهواره هائی به عنوان بخشی از سیستم ارتباطات ماهواره ای داخلی ایران، استفسار کرد. در نظر بود که دوما هواره در اواخر سال ۱۹۸۱ و ماهواره سومی نیز بعداً، پرتاب شود.

دکتر فراش در تاریخ ۵ اکتبر ۱۹۷۷ (۱۳ مهرماه ۱۳۵۶) پاسخ داد که ارائه خدمات خواسته شده، برای ناسا امکان پذیر است. دربارا اگر اقبال آخرا نامه به سندی تحت عنوان دستور العمل شماره ۸ - ۸۶۱۰، مدیریت ناسا NASA Management Instruction اشاره شده بود که حاوی خط مشی ناسا راجع به نحوه بازپرداخت هزینه استفاده از تسهیلات پرتاب شاتل (shuttle) بود. نسخه ای از سند مزبور به نامه ضمیمه شده بود.

نامه چنین ادامه می‌داد:

"همانطور که در این سند ذکر شده برنامه‌های پرتاب دستگاه‌ها (Payload Programs) فقط موقعی برای طرح ریزی و زمان بندی، قطعی می‌شوند که تقاضای پرتاب، رسماً انجام و همراه با بیعانه لازم توسط ناسا دریافت شده باشد".

قید ذریع دستورالعمل شماره ۸ - ۸۶۱۰ مدیریت ناسا، یعنی بند ۴ (ز)، به شرح زیر بیان می‌دارد:

"بیعانه، مبلغ بیعانه پیش از شروع مذاکرات قرار داد به ناسا پرداخت خواهد گردید. بیعانه لازم برای هر قرارداد، مبلغ یکصد هزار دلار سال ۱۹۷۵، خواهد بود. مع هذا، اگر دستگاه‌ها، کوچک و مستقلاً قابل پرتاب باشند، مبلغ بیعانه ۵۰۰ دلار خواهد بود. بیعانه بابت اولین فقره پرداخت از جانب مشتری، منظور و یا توسط ناسا ضبط خواهد شد.

در تاریخ ۲۷ نوامبر ۱۹۷۷ (۶ آذرماه ۱۳۵۶) آقای الف. اردهالی، از شرکت مخابرات ایران ضمن نامه‌ای که به آقای فراش نوشت تقاضا کرد که مذاکرات مربوط به ارائه تسهیلات پرتاب ماهواره آغاز شود. پیرا گراف دوم این نامه می‌گوید:

طبق بند ۴ - ز دستورالعمل شماره ۸ - ۸۶۱۰ مدیریت ناسا، مورخ ۲۱ ژانویه ۱۹۷۷ (اول بهمن ماه ۱۳۵۵) به پیوست مبلغ یکصد هزار دلار (دلار آمریکا) "بیعانه" لازم، پیش از مذاکرات قطعی قرارداد ارسال می‌گردد، تا بعداً "بابت اولین فقره پرداخت جهت خدمات پرتاب منظور شود. لطفاً اولین تاریخی را که می‌توانیم مذاکرات مشروح و مفصل خود را آغاز کنیم به ما اطلاع دهید".

ناسا طی نامه مورخ دوم دسامبر ۱۹۷۷ (۱۱ آذرماه ۱۳۵۶) دریافت چک را اعلام داشت.

متعاقباً "در دسامبر ۱۹۷۷ مذاکرات آغاز و سر سال ۱۹۷۸ ادامه یافت، لیکن حصول

توافق در مورد متن موافقت نامه خدمات پرتاب ما هواره ممکن نشد. در ژانویه ۱۹۷۹ شرکت مخابرات به ناسا اطلاع داد که تاریخ اجرای پروژه زهره تحت بررسی محدود است و طی تلکس ۲۶ دسامبر ۱۹۸۱ (۵ دیماه ۱۳۶۰) استرداد مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ دلار را تقاضا نمود، ناسا از اجابت این تقاضا خودداری کرد.

شرکت مخابرات استدلال می نماید که قصدی مراحات " این بوده که وجه مورد بحث بابت اولین فقره پرداخت بابت خدمات پرتاب ما هواره منظور شود و اینکه هرگز توافق نشده بود که در غیر این صورت، وجه ضبط گردد. شرکت مخابرات همچنین اظهار میدارد که مباحثات هرگز به مرحله قطعی و نهائی نرسید چرا که ناسا از قبول کلیه تغییرات پیشنهادی در پیش نویس موافقت نامه خودداری ورزید. بعلاوه، طبق اظهار شرکت مخابرات، طرفین از نظر قدرت چانه زدن در وضع نابرابری بودند، به نحوی که اجرای منصفانه شرایط دستورالعمل شماره ۸ - ۸۶۱۰ مدیریت ناسا میسر نبود.

دولت ایالات متحده، از جانب ناسا، اظهار می دارد که شرکت مخابرات مریخا " با شرایط دستورالعمل شماره ۸ - ۸۶۱۰ مدیریت ناسا که به هر صورت جایی برای چون و چرا باقی نمی گذارد، موافقت کرده است. دولت مزبور اظهار میدارد که پرداخت "بیعانه"، طبق تفاهم هر دو طرف، بابت تامین بخشی از مخارج ناسا در صرف وقت و بول جهت مذاکرات و تجزیه و تحلیل نیازهای یک مشتری به قیمت حذف مشتریان دیگر، در هر زمان معین، صورت می گرفت، اعم از اینکه نهایتاً " به موافقت نامهای بیانجامد یا خیر. ناسا عدم حسن نیت افراد مذاکره کننده از طرف ناسا را انکار کرده و شکست مذاکرات را به عدم توانائی شرکت مخابرات در ارائه مشخصات دقیق و کافی درباره نیازهایش جهت پرتاب ما هواره نسبت می دهد که باعث عدم امکان تنظیم یک موافقت نامه رضایت بخش گردید.

سوم - دلایل حکم

شرایط بند ۴ (ز) دستورالعمل شماره ۸-۸۶۱۰ مدیریت ناسا روشن و بدون ابهام است. دیوان داوری مدرکی در دست ندارد که مویسد شک و تردیدی در این مطلب باشد که شرکت مخابرات شرایط مزبور را در ک کرده و بی هیچ قید و شرطی آنرا پذیرفته است. نامه مورخ ۵ اکتبر ۱۹۷۷ (۱۳ مهرماه ۱۳۵۶) دکتر فراش مشخصاً توجه شرکت مخابرات

را به لزوم پرداخت "بیعانه" جلب نمود. شرکت مخابرات طی نامه مورخ ۲۷ خوامبر ۱۹۷۷ (۶ آذرماه ۱۳۵۶) در پاسخ به نامه مزبور، اعلام داشت که چکی به مبلغ ۱۰۰،۰۰۰ دلار، "طبق بند ۴ - ز دستورالعمل شماره ۸ - ۸۶۱۰ مدیریت ناسا" پیوست نامه ارسال می نماید. این واقعیت که شرکت مخابرات در ادامه مطلب اعلام می کند که مبلغ مذکور باید بعداً "بابت نخستین فقره پرداخت در قبال خدمات پرتاب ماهواره منظور شود، صرفاً "مؤید آنست که طرفین متقابلاً" انتظار داشته اند که مذاکرات به توافق رضایت بخشی منجر گردد. به نظر دیوان اعلام این قصد، نمی تواند مبنائی برای این تعبیر و تفسیر بدست دهد که شرط دیگر حاکم بر بیعانه، یعنی ضبط آن در صورت عدم حصول توافق، به طور ضمنی جایی برای تردید باقی می گذارد.

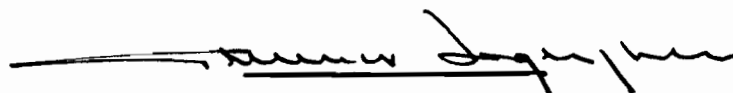
سنظر دیوان دآوری در الزام به پرداخت "بیعانه" به عنوان شرط قلی آغاز مذاکرات، نکته ای که ذاتاً "دال بر عدم انصاف باشد و وجود ندارد. می توان انتظار داشت که این تسلیل مذاکرات، حتی در مراحل ابتدائی، متضمن صرف مقادیر معتناسبی زمان و منابع از جانب ناسا بوده که، در صورت عقیم ماندن مذاکرات تماماً "به هدر می رفت. در چنین مواردی شرط پرداخت "بیعانه" به صورت عرف تجاری معمول درآمده و مدارک موجود نیز به روشنی حکایت از این دارد که شرکت مخابرات آماده بوده است که در مورد حاضر، شرط را بهمین نحو بپذیرد.

به دلایل پیش گفته،

ادعای شرکت مخابرات برای استرداد مبلغ ۱۰۰،۰۰۰ دلار آمریکا رد می شود.

هر طرف هزینه های دآوری خود را تقبل خواهد کرد.

لايه، به تاريخ ۱۰ آوريل ۱۹۸۲ برابر با ۲۱ فروردينماه ۱۳۶۳

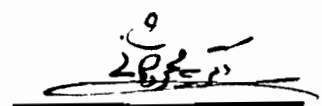

گونار لاکرمن

رئیس شعبه یک

هوارد ام. هولتزمن

محمود کاشانی

نظر مخالف